

Fotodynamische therapie bij actinische keratosen

Maatschap Huidziekten IJsselland Ziekenhuis

Inleiding

Uw behandelend arts heeft u fotodynamische therapie geadviseerd, als behandeling van uw actinische keratosen. Actinische keratosen zijn het gevolg van ‘zonneshade’ aan de huid.

Actinisch =
door zon veroorzaakt

Keratose = verhoorning

De huidaandoening wordt vooral op oudere leeftijd gezien. Vooral mensen met een blank huidtype (blond haar en blauwe ogen) zijn hiervoor extra gevoelig. Ook op jongere leeftijd worden deze afwijkingen al gezien.

Actinische keratosen zijn het gevolg van chronische blootstelling aan ultraviolet (UV) straling en worden beschouwd als voorstadium van huidkanker (type plaveisel-celcarcinoom). **Het is dus (nog) geen huidkanker!**

Het algemene advies is om deze huidafwijkingen te behandelen vóóordat ze kwaadaardig worden.

Meer informatie over de aandoening vindt u in de folder “Actinische keratose” van de Nederlandse Vereniging voor Dermatologie & Venereologie. Deze kunt u vragen aan de doktersassistente.

Wat is fotodynamische therapie?

Fotodynamische therapie is een behandeling waarbij de aangedane huidcellen met een crème extreem gevoelig gemaakt worden voor zichtbaar licht. Na belichting worden selectief (gezonde huid wordt niet aangetast) de aangedane cellen aangetast waardoor deze afsterven. Na enkele weken worden deze vervangen door nieuwe, gezonde huidcellen.

Let op: deze behandeling kan in geval van zwangerschap niet plaatsvinden. Stelt u ons daarom tijdig op de hoogte als u (mogelijk) zwanger bent.

Andere behandelmethoden

De meest voorkomende behandeling van actinische keratosen is bevriezing met vloeibare stikstof of behandeling met medicinale crèmes.

In uw geval is er gekozen voor fotodynamische therapie, vanwege de gunstige combinatie van effectiviteit, de selectiviteit en het cosmetische resultaat.

Voorafgaand aan de behandeling

U start twee weken voor de behandeling met het gebruik van een zalf waarvoor een recept ontvangt. Deze brengt u 1x per dag aan op de hoornlaag die zich op de aangedane huid heeft gevormd. Door de zalf verdwijnt deze harde hoornlaag.

Twee dagen voor de behandeling stopt u met de zalf.

Waar melden?

Op de dag van opname meldt u zich op het afgesproken tijdstip bij het loket van bureau Opname: volg route-nummer **79**.

Aansluitend gaat u naar de polikliniek Dermatologie, waar de behandeling zal plaatsvinden: volg route-nummer **15**.

U brengt de tussenliggende tijd door op de afdeling Dagverpleging op de 2e etage (D2).

Hier krijgt u een lunch aangeboden.

Hoe verloopt de behandeling?

- Eerst wordt het overschot van het aangedane weefsel van uw huid verwijderd door deze voorzichtig weg te schaven. Dit gaat niet of nauwelijks met pijn gepaard.
- Daarna wordt een crème aangebracht met als werkzame stof methylaminolevulinaat. Deze stof wordt door de aangedane huidcellen opgenomen en verandert alleen daar in een lichtgevoelige stof. Deze stof maakt de cellen extreem gevoelig voor zichtbaar licht.
- Daarna wordt de met crème ingesmeerde huid afgedekt met een afdekfolie. De optimale inwerktijd van de crème is 3 uur. Over de afdekfolie wordt een lichtwerende bedekking aangebracht.
- Na 3 uur wordt de overgebleven crème met een gaas afgenomen en wordt de huid schoongemaakt.
- Daarna wordt de plek belicht met rood licht. De belichtingstijd is ongeveer 8 tot 12 minuten. Door

deze werkwijze worden de aangedane huidcellen selectief beschadigd, waarna ze worden afgestoten.

- Als u zich goed voelt mag u na de behandeling direct naar huis.

Wat merk ik van de behandeling?

Bij sommige patiënten ontstaat een licht gevoel van ongemak tijdens de belichting en/of een lichte pijn.

Als u pijn ervaart tijdens de behandeling kan door koeling of onderbreking van de behandeling geprobeerd worden de pijn te verlichten.

Omdat de behandelde plek nog enige tijd lichtgevoelig kan zijn dient deze nog minimaal 24 uur bedekt te blijven.

Wat gebeurt er na de behandeling?

Er treedt een proces op van afstoting van de aangedane cellen en de aanmaak van nieuwe, gezonde cellen. Soms is er nog sprake van:

- lichte pijn (tot 24 uur na behandeling)
- korstvorming (2 tot 5 dagen)
- zwellingen (2 tot 4 dagen)
- roodheid (1 tot 2 weken)
- kleurveranderingen van de huid (2 tot 4 weken).

Controleafspraken

U krijgt een afspraak mee om 1 week na de behandeling op controle te komen bij de nurse practitioner (verpleegkundig specialist).

Drie maanden daarna komt u terug bij de dermatoloog, zodat deze het resultaat kan bekijken en met u kan bespreken.

Advies voor de toekomst

Vermijdt tot 6 weken na de behandeling langdurige blootstelling aan de zon, zonnebanken of gezichtsbruiners. Bescherm uw huid bij zonnig weer met een antizonnebrandcrème met hoge factor (SPF > 30). Daarnaast bieden een hoofddeksel en bedekkende kleding extra bescherming tegen overdadig zonlicht.

Heeft u vragen?

Dan kunt u deze stellen aan uw behandelend arts of u kunt op werkdagen tussen 08.30 en 16.30 uur contact opnemen met de **polikliniek huidziekten, tel. 010 - 258 59 25 (kies optie 2).**

Met (pijn)klachten die niet tot de volgende (werk)dag kunnen wachten, belt u buiten kantooruren met de receptie, tel. 010 – 258 50 00 en vraagt u naar de dienstdoende dermatoloog.

Deze folder ondersteunt de mondelinge informatie die u van arts of verpleegkundige heeft ontvangen. Heeft u nog vragen over het onderzoek of uw behandeling, eventuele gevolgen en risico's, of over andere behandelmogelijkheden, stel ze dan gerust.